

Jutlus Nõos P, 01.04.18 kell 11.00, I ülestõusmispüha

Lektsioonid: Ho 6:1–3; Mt 28:1–8

Pihikõne: Mt 28:8 (peapiiskopi karjasekirja alusel)

Jutlus: 1Kr 5:6–8

Laulud: 111 (1–5); 303 (1–4, 5); 115 (1–2); 117 (1–5)

Teie kiitlemine ei ole hea. Kas te ei tea, et pisut haputaignat teeb kogu taigna hapuks? Puhastage end vanast haputaignast, et te oleksite uus taigen, nõnda nagu te oletegi hapnemata leivad; sest ka meie paasatall Jeesus Kristus on tapetud. Pidagem siis pühi kasinuse ja tõe hapnemata leivaga, mitte vana haputaignaga, halbuse ja kurjuse haputaignaga.

2Ms 12 kirjeldatakse paasapüha söömaja seadmist Iisraeli koguduses enne Egiptusest põgenemist. Iga pere pidi võtma veatu talle, tapma selle teatud päeva õhtul ja sööma talle liha samal ööl. Koos talle lihaga tuli süüa hapnemata leiba ja kibedaid rohttaimi.

Issand selgitab talle söömist Moosese kaudu 2Ms 12:11 nõnda: „Ja sööge seda nõnda: teil olgu vöö vööl, jalatsid jalas ja kepp käes; ja sööge seda rutuga – see on paasatall Issanda auks!“ Algselt oli seega tegemist mälestussöömaajaga, mis pidi sümboliseerima kiiret lahkumist Issanda käsul. Toitu polnud aega pikalt valmistada: paasatall tuli koos pea, jalgade ja sisikonnaga tulel küpsetada ning korralikuks leivateoks polnud aega. Õige leib tehti juuretise ehk haputaignaga, see nn hädaleib aga jahu ja veega. Salatiks tuli aga võtta midagi käepärast – kibedaid rohttaimi.

Paasasöömaaja kõige tähtsam komponent oli tall – ohver Issanda auks. Talle verega tuli võida koduuste piitjalgu, et Jumal näeks, kus asuvad Iisraeli lapsed, ja säästaks neid, kui ta Egiptusemaad mööda ringi käis ja Egiptuse esmasündinud surmas.

Kuid teisi talle juurde söödavaid toiduaineid – hapnemata leiba ja kibedaid rohttaimi – võib ju samuti käsitleda ohvritena Jumalale. Saamegi 2Ms 12 teada, et see rituaalne talle söömine pani aluse hapnemata leibade pühale ehk paasapühale.

Jumal seadis selle püha Iisraeli lastele iga-aastaseks ohvritrituaaliks, mille kaudu Jumal tundis, et inimesed teda austavad. Teame aga väga hästi, kuidas Iisraeli austus oma Jumala vastu vähenes vahetevahel selle määraneni, et Jumal pidi rahvast karmilt karistama. Inimesed tõid ohvreid, kuid nende süda jäi sellegipoolest Jumala vastu külmaks.

Ja siis, soovides inimese kurja südant muuta, seadis Jumal paasaohvri teisel viisil. Viisil, mida me kristlastena hästi tunneme – paasatalleks sai Jeesus Kristus. St paasaohvriks ei saanud mitte veatu tall, vaid inimene. Enamgi veel – jumalinimene, kes oli tulnud Jumala paremalt käelt maailma ainult selleks, et saada suurimaks ja lõplikuks paasaohvriks.

Pärast Jeesus Kristuse surma paasatallena pole Jumalale enam tarvis paasapüha sellisel kujul nagu sellest kõneleb 2Ms 12 ja mida õigeusklikud juudid peavad siiani. Lõplik ohver on toodud ning Jeesus Kristuse kui laitmatu ja puhta Talle kallil verega (1Pt 1:19) on puhtaks pestud kõik, kes võivad Kristuse verega oma südameukse piitjalgu, teisisõnu hakkavad oma elus usaldama Kristust. Kuid mis saab siis hapnemata leibadest? Kui uueks, veatuks ja lõplikuks paasatalleks sai Kristus, kes saavad siis uuteks hapnemata leibadeks? Vastates jõuamegi meie tänase jutlusealuse kirjakohta juurde Pauluse 1. kirjast korintlastele. Paulus ütleb enda asutatud Korintose kogudusele otsesõnu: teie oletegi hapnemata leivad!

Niisiis on Kristuse kui paasatalle lõplikus ohvris hapnemata leibadeks saanud kogudus. Milline võiks olla Kristuse koguduse seos algse hapnemata leibade kombega, mis pidi ju algul sümboliseerima kiirustamist ja hädapärast söömaega?

Kas pole Kristuse kogudus maailmas samuti mõnes mõttes nagu Jumala hädalahendus patuse maailma päästmiseks. Kristus on kõigi inimeste patud ohvritallena lunastanud, kuid selleks, et inimesed leiaksid tee pääste juurde, on Jumal jätnud maa peale Kristuse koguduse, kes on justkui Jumala dessant patuses maailmas, paremal juhul Jumala riigi saatkond.

Ja nüüd pöördub Jumala vägev apostel ja dessantväelane Paulus oma rajatud koguduse poole manitsusega jääda hapnemata leibade vääriliseks. Mitte lasta teha ennast hapnenuks halbuse ja

kurjuse haputaignaga, vaid püsida kasinuse ja tõe hapnemata leibadena.

Teisisõnu, Kristuse kogudus on Jumalalt saanud suure ülesande esindada Kristuse rajatud Jumala riiki maa peal Kristuse kui laitmatu paasatalle vääriliselt. Mida selleks tuleks teha? Paulus annab siin Korintose kogudusele juhised, et ei tohi sallida kõlvatust koguduse sees. Ei tohi sallida ahnust, ebajumalateenimist, pilkamist, joomarlust või vargust – ühesõnaga Jumala käskude vastu eksimist.

Teame küll, et kiusatused tulevad. Jeesus ütleb samuti Mt 18:7: „Häda maailmale ahvatluste pärast! On küll paratamatu, et kiusatused tulevad.“ Kes meist suudaks vastu seista hingevaenlase sepitsustele, kui meie liha on nii nõder! Küllap teab teist igaüks oma elu murekohti ise.

Kuid Jeesus ütleb ka lisaks nii: „Kuid häda sellele inimesele, kelle kaudu kiusatus tuleb!“ Küllap on selline inimene, keda Jeesus siin mõtleb, sattunud hingevaenlase surve alla ja pole suutnud vastu panna. Paulus hoiatab, et selline inimene ei saaks koguduses haputaignaks, kes suudab kiusatusse viia ka teisi koguduseliikmeid ja mille tagajärjeks on siis Kristuse koguduse kui kasinuse ja tõe hapnemata leibade riknemine ja kõlbmatuks muutumine.

Ef 6:12–17 on öeldud: „Meil ei tule ju võidelda inimestega, vaid meelevaldade ja võimudega, selle pimeduse maailma valitsejatega, kurjade taevaaluste vaimudega. Seepärast võtke kätte kõik Jumala sõjavarustus, et te suudaksite vastu panna kurjal päeval ja jääda püsima, kui te olete kõik teinud. Seiske nüüd ja teie niuded olgu võetatud tõe ja teil olgu seljas õiguse soomusrüü ja teie jalgades olgu valmidus minna kuulutama rõõmusõnumit rahust! Kõigepealt aga võtke kätte usukilp, millega te võite kustutada kõik kurja põlevad nooled! Võtke ka päästekiiver ja vaimumõök, see on Jumala sõna!“ Vahva juhis, püüdke siis selle järgi talitada, et me ei jääks kiusatuse ohvriks!

Kuid kui mõelda edasi nii: Kristus on veatu paasatall ja Kristuse kogudus on kasinuse ja tõe hapnemata leivad – kes võiksid siis olla kibedad rohttaimed paasasöömaaja juures? Kas mitte Issanda prohvetid? Need, kes kutsuvad inimesi Jumala seadusi arvestama ja täitma? Võib-olla on need koguduseliikmed, kelle südant on pühitsenud Püha Vaim niivõrd, et nad ei saa muganduda praeguse ajaga, nagu ütleb Paulus Rm 12:2, vaid juhivad eksitusse sattunud kaaskristlasi õigele teele? Ja võib-olla mitte ainult kaaskristlasi, vaid ka inimesi väljaspool kogudust?

Näete, milline karm kirjakoht on meile täna antud I ülestõusmispühaks, mil rõõmsalt tähistame Kristuse võitu patu, surma ja kuradi üle! Kuid ehkki võit on käes kõigile, kes usuvad Kristusesse, tuleb siiski arvestada järellahingutega. Ärgem heitugem, vaid usaldagem kõiges Jumalat! Saagem Jumala hapnemata leibadeks, vääriliseks meie Issanda ja Õnnistegija talleohvrile! Küllap äratab Jumal meie hulgast kibedate rohttaimedena inimesi, kes innustavad meid Jumala käske järgima ja kes ei lase Kristuse kirikul hääbuda enne tema taastulekut oma Isa paremalt käelt!

Õnnistatud ülestõusmispüha teile kõigile, kallid sõbrad!

Aamen.